

Systemové řešení nepojistitelných rizik

Hana Bártová

Karel Hanzlík

- Projekt „Systemové řešení nepojistitelných rizik“ byl podpořen Nadačním fondem pro podporu vzdělávání v pojišťovnictví

Nadační fond
pro podporu vzdělávání
v pojišťovnictví

Obsah obhajoby

- význam nepojistitelných rizik v oblasti pojištění povodní v ČR
- komparace systému s prvky zahraničních modelů řešení nadměrných povodňových rizik
- systémové řešení pro český pojistný trh
- kalkulace pojistných sazeb

Význam a vznik nepojistitelných rizik v ČR

- trend poslední doby – pojistit cokoli
- trend v oblasti povodní – nepojistit 4. zónu
 - vznik nepojistitelných zón
 - rozšiřování zón
- “selhávání” komerčního způsobu krytí rizik
- mezera na pojistném trhu, která se rozšiřuje o další rizika
- neefektivní snaha o prevenci a zábrannou činnost

Význam a vznik nepojistitelných rizik v ČR

- dopady katastrofických škod na pojistnou ochranu
- zajistné trhy
 - uvědomění si rizik
 - obecné zvýšení pojistné sazby
- dopady na veřejné i soukromé rozpočty
- **zlomový okamžik 2002 – vznik povodňových zón**
 - ➔ nutnost vytvoření alternativního systému
- Ize vytvořit ziskový model?
- Ize pokrýt škody 4. povodňové zóny?

Specifika pro ČR

- velikost trhu
- důsledky klimatických změn
- zásahy lidské společnosti do přirozeného přírodního prostředí
- rozsáhlá síť vodních toků na území ČR
- rostoucí HDP
- rostoucí hodnota nemovitostí
- rostoucí hustota osídlení
- rozdělení trhu → nutnost vytvořit nové řešení pro tuzemské podmínky

Přístupy v zahraničí

- hlavní příčiny řešení:
 - **společenské dopady** nepojistitelných rizik
 - **rostoucí ceny** komerční pojistné ochrany
 - negativní dopady na **veřejné výdaje**
- hlavní cíle:
 - **odstranění** nepojistitelných rizik z portfolia komerčních pojistitelů
 - zvýšení **propojištěnosti**
 - snaha vyrovnat se s nadměrnými dopady rizik
- společné rysy:
 - **vymezení** rizikových oblastí
 - definice **role státu** a dohledové autority
 - jednotná **legislativa**
 - pravidla pro kalkulace pojistného

USA - National Flood Insurance Program

- **důvody implementace:**
 - výluky z komerčního pojištění
 - tvorba rizikových povodňových zón
 - zvyšující se ceny pojistné ochrany
- **společné rysy (NFIP):**
 - garantovaná pojistná ochrana
 - účast dohledu
 - rozlišení rizik dle „povodňových oblastí“
 - podpora preventivních opatření
- **odlišné prvky (NFIP):**
 - limity pojistných plnění
 - zprostředkování pojištění
 - povinná účast
 - absence systému bonus/malus
- **ztrátový systém**

VB - Flood Re

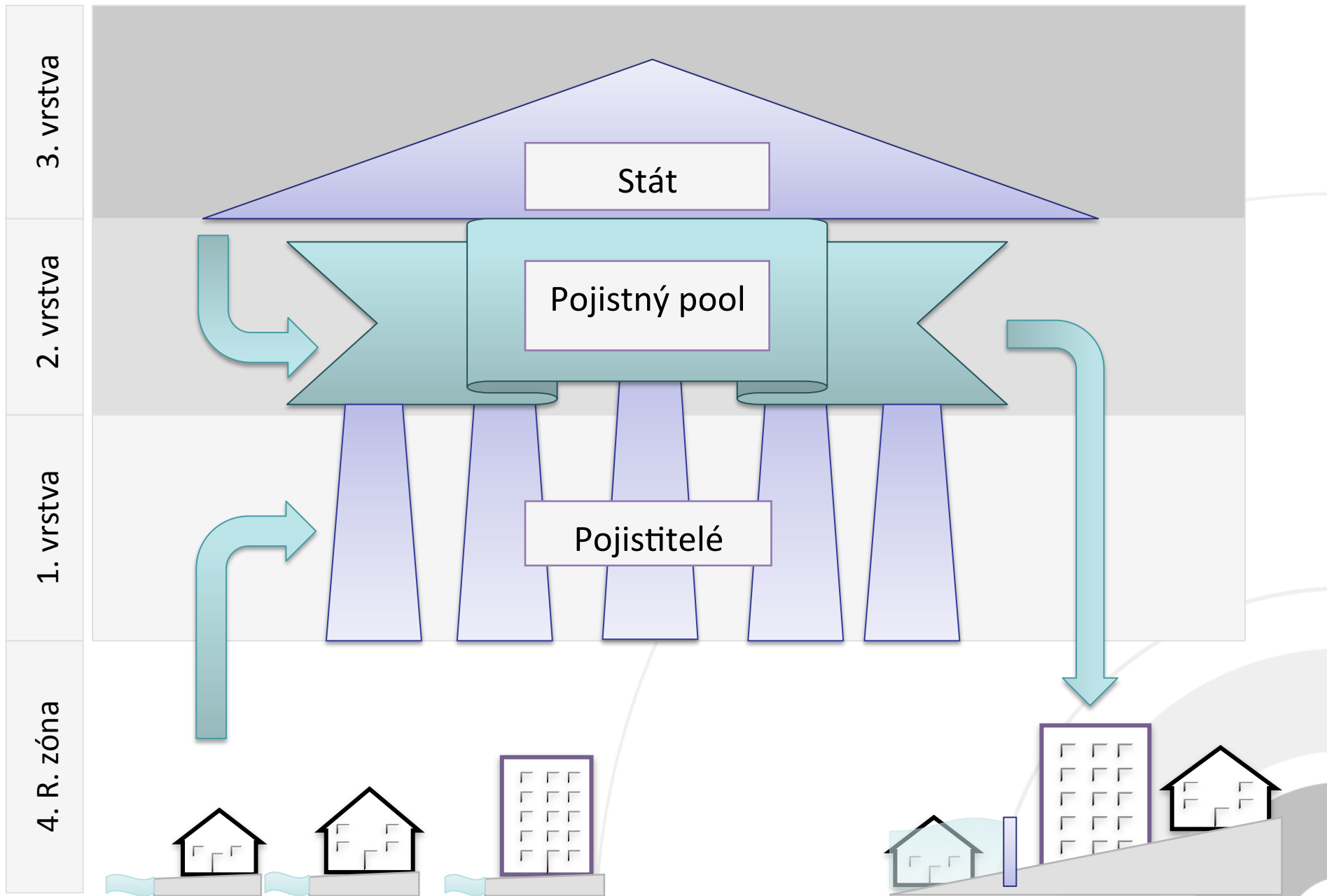
- **důvody implementace:**
 - výskyt komerčně neřešitelných povodňových škod
 - rostoucí ceny pojistné ochrany
 - negativní vlivy na hodnotu nemovitostí
- **společné rysy (Flood Re):**
 - definice role státu, dohledu a pojišťoven
 - konformnost s tržním prostředím
 - monitoring rizik
 - zohlednění rizika počáteční nedostatečné tvorby zdrojů
 - vyloučení majetku určeného ke komerčním účelům
- **odlišné prvky (Flood Re):**
 - představení povodňových dluhopisů
 - administrativní náročnost
 - nejasná pravidla pro zprostředkování

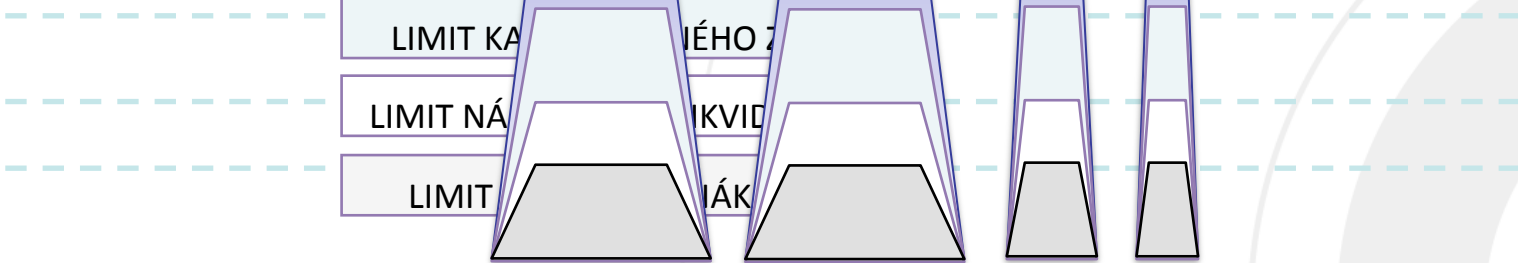
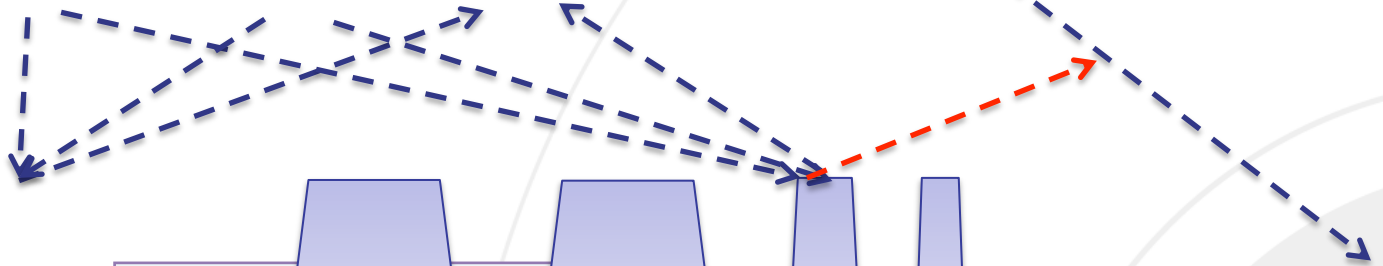
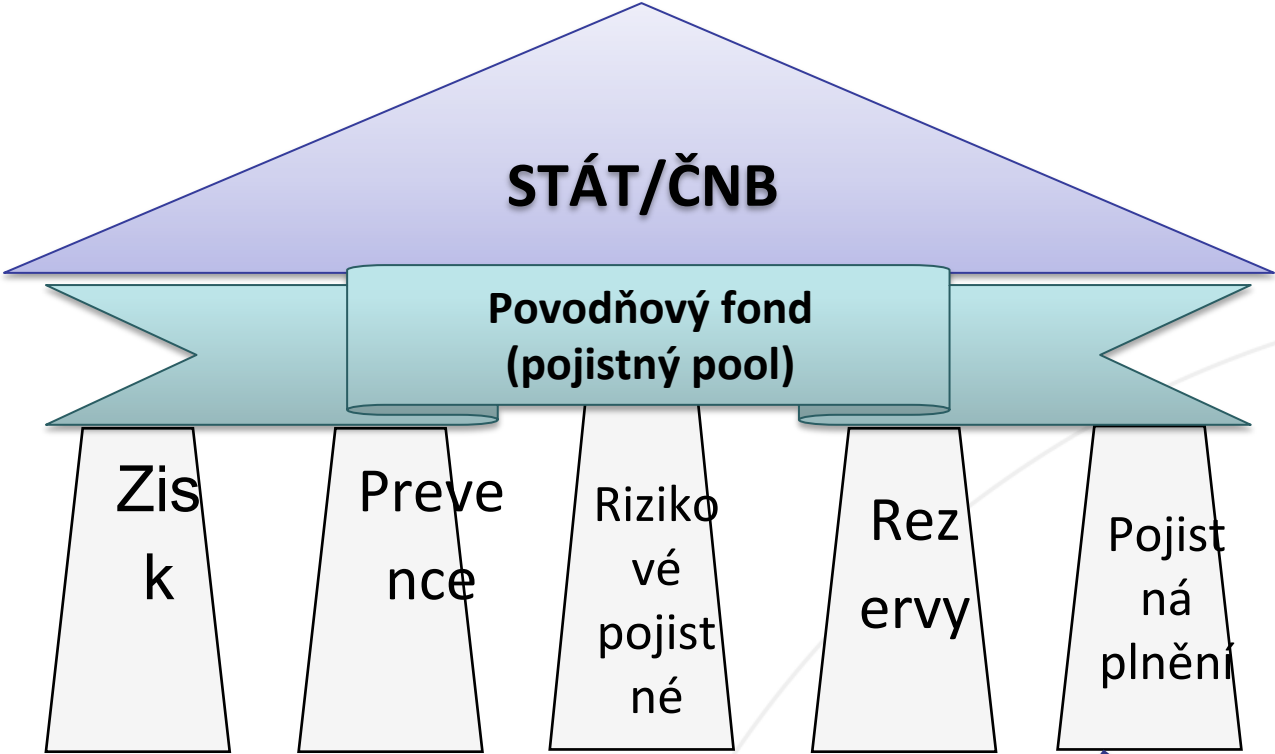
Systemové řešení pro český pojistný trh

- udržitelnost
- pojistný pool
- povinná účast
- státní úloha
- ziskovost
- prevence

Zúčastněné strany

- stát
- pojistitel
- pojišťovací zprostředkovatel
- klient

Kalkulace sazeb - Klíčové faktory a předpoklady

- datová základna – posledních 17 let
- “škodní průběh” pojistného poolu 1% nemovitostí
- 100 000 staveb/míst pojištění/předmětů pojištění
- průměrná pojistná částka – 2 000 000 CZK
- průměrná škoda – 201 000 CZK
- škodní stupeň – 10,05 %
- upravený škodní stupeň – 11,38 %
- spoluúčast – 10 % (min. 10 000 CZK)

Kalkulace sazeb - Bezpečnostní přírážka

- záměrně nadhodnocen výskyt rizika
- běžné výkyvové rezervy
- “povodňové rezervy” – umělé navýšení sazby o 1,8 ‰
- škodní průběh za posledních 9 let dle ČAP

rizikové pojistné

- vzorek 30 tis. nejrizikovějších nemovitostí
- 1 x za 50 let totální škoda u 10% nemovitostí

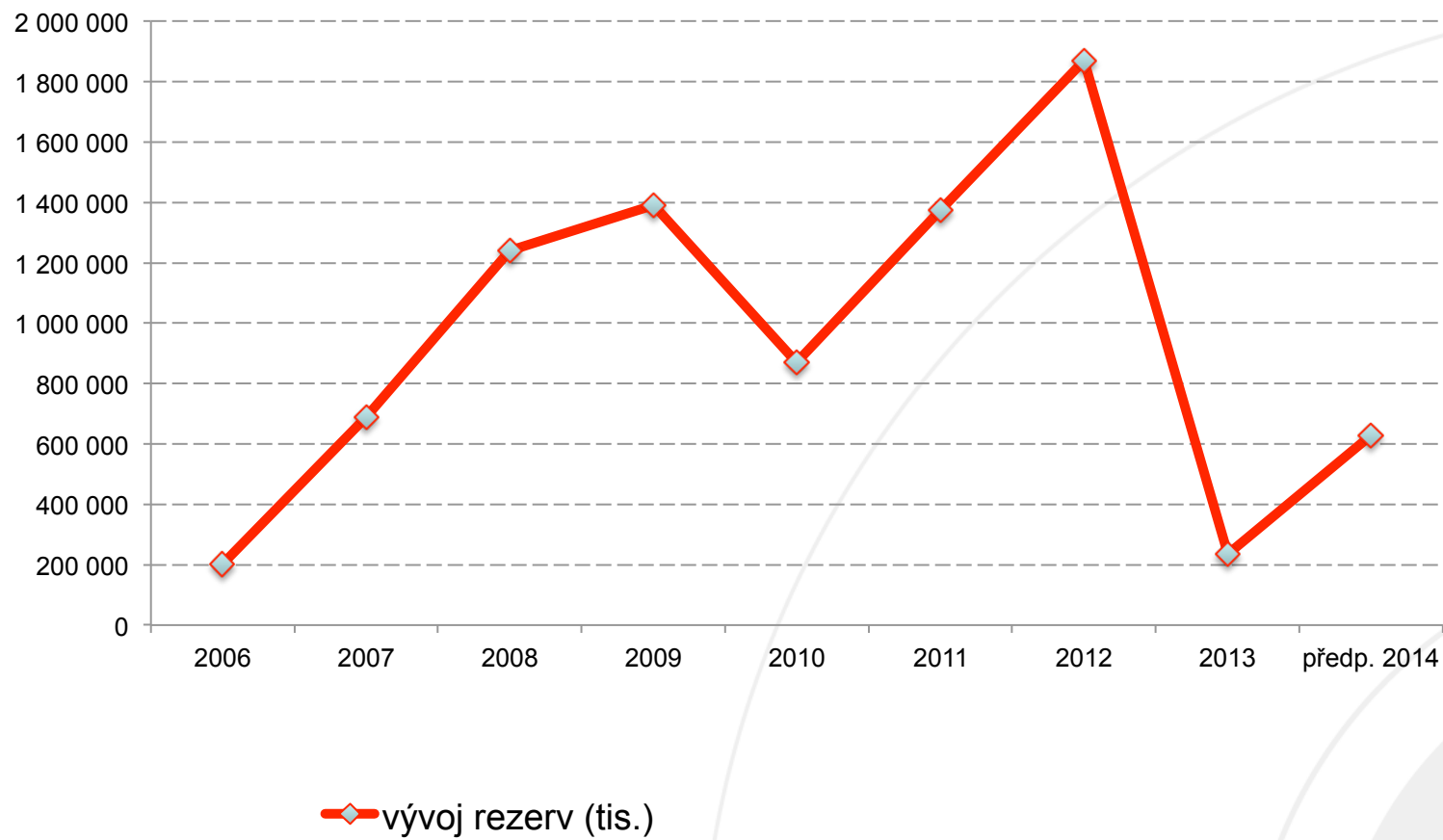
brutto pojistné

- navýšení sazby o 11,7% (náklady)
- limity – kontrola

Kalkulace sazeb - Test postačitelnosti

- 100 tis. domácností nepojistitelných/ 30 tis. nejrizikovějších
- škodní průběh za posledních 9 let dle ČAP
- podíl škod ve čtvrté zóně na celkovém počtu činí 25 %
- výsledná škoda je ve třetí a čtvrté zóně o 20 % vyšší
- bezpečnostní a výkyvové přírážky
- bonus/malus systém
- vliv spoluúčasti

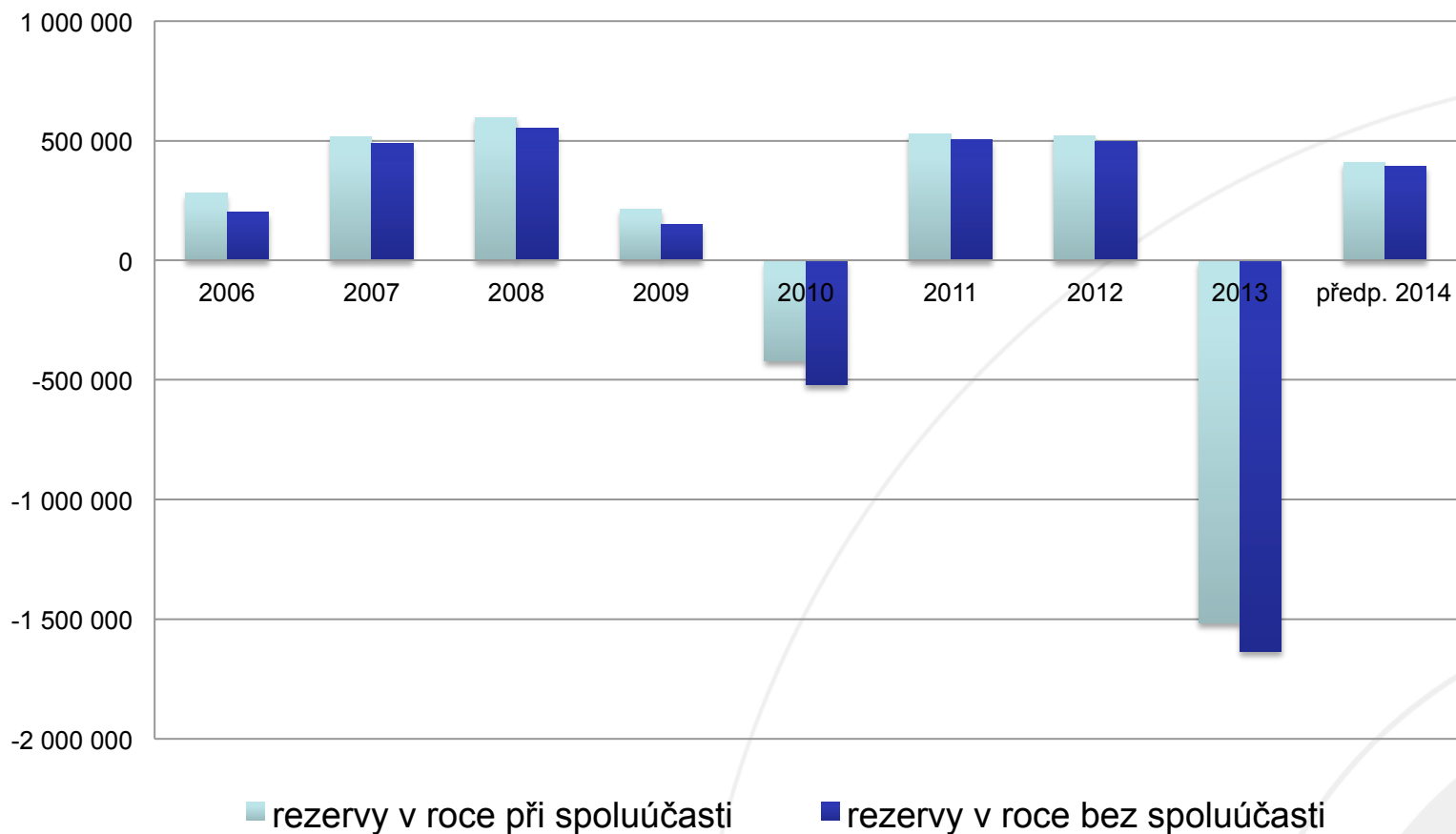
vývoj rezerv (tis.)

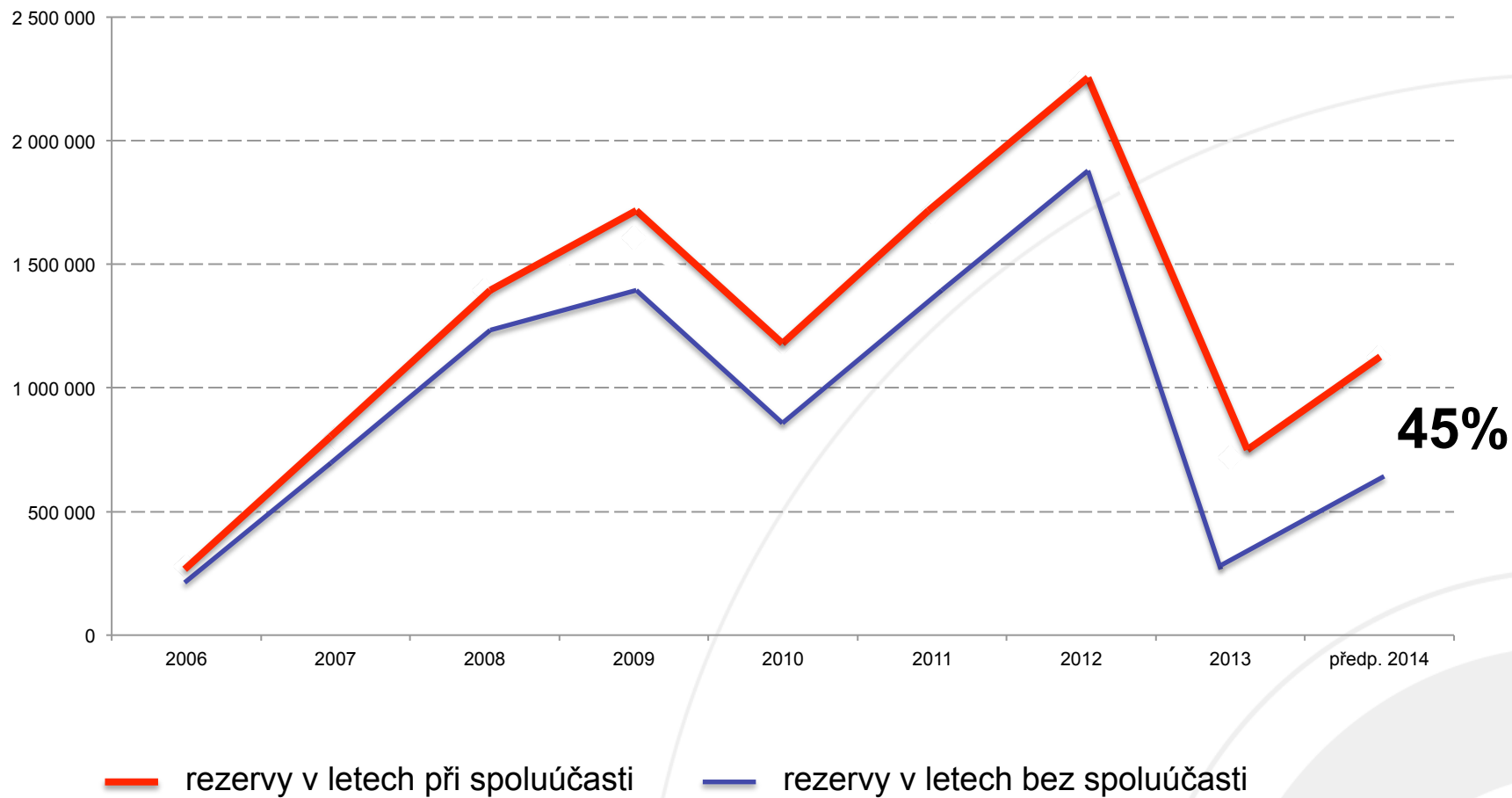
Spoluúčast vs. Bonus/Malus systém

- spoluúčast
 - pozitivní vliv na rezervy (↑ 9,19% rychlejší růst)
 - doporučení: aplikace vyšší úrovně s omezením
 - např. 20%, min. 20 tis. Kč, max. 200 tis. Kč
 - za 9 let navyšuje rezervy až o 45%

Tvorba rezerv - vliv spoluúčasti

Výše rezerv v čase

Spoluúčast vs. Bonus/Malus systém

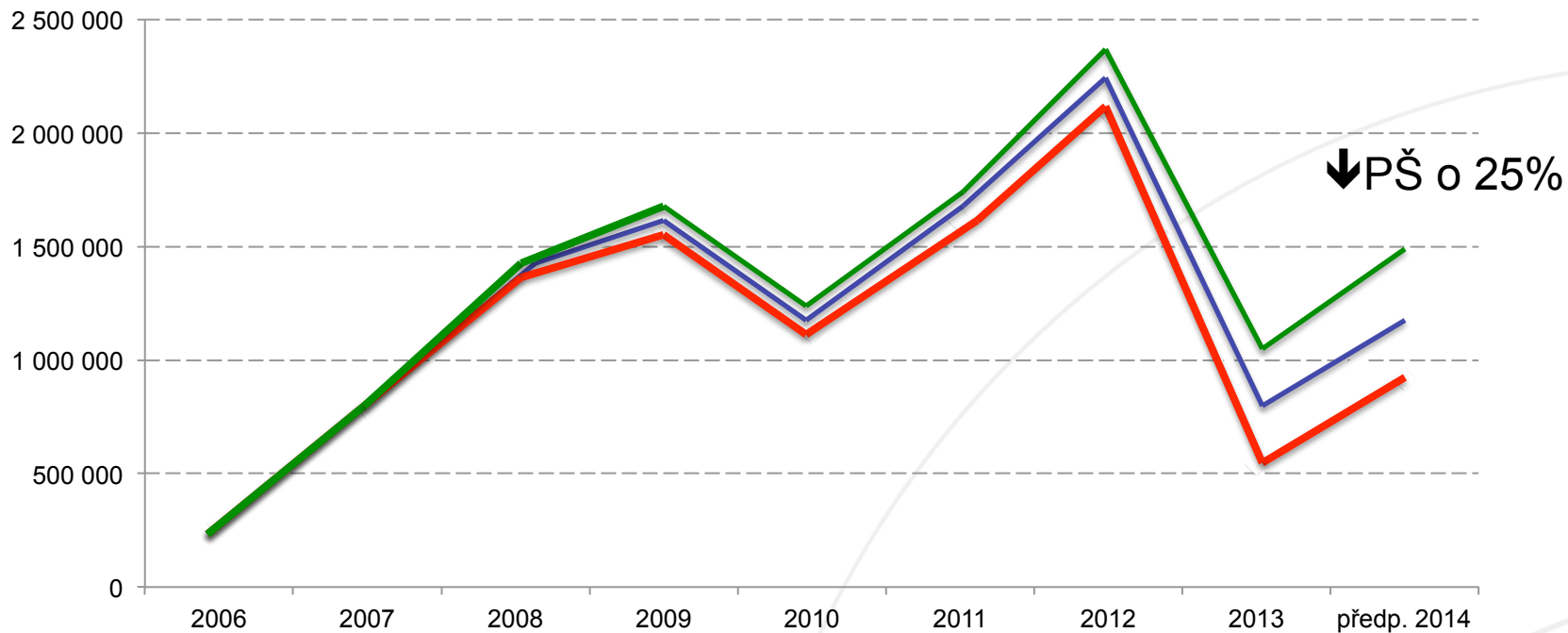
- období 9 let
- 15 % domácností: 1 pojistnou událost
- 10 % domácností: 2 pojistné události
- 5 % domácností: 3 pojistné události
- u 5 % nemovitostí se vyskytne škoda: ve 2. a 3. rok
- u 1 % nemovitostí se vyskytne škoda: 3 roky za sebou
- žádná nemovitost nebude postižena více než 4 x
- bezeškodní průběh u 60 % domácností (odpovídá skutečnosti, že nastane 39 782 událostí / 9 let)

Pojistná událost/ rok	BONUS (%)	MALUS (%)
1	3	20
2	6	40
3	9	60
4	12	80
5	15	100

Spoluúčast vs. Bonus/Malus systém

- znevýhodnění lokalit s nejčastější realizací rizika
- zavedení má smysl jen při velké škodní frekvenci a nízké průměrné škodě
 - negativní vliv na rezervy (↓ 8,7%)
 - směrodatná odchylka od základní sazby 0,23 ‰
- doporučení: aplikace pouze malusu/progresivnější růst malusu

Vliv BONUS/MALUS na rezervy

■ vývoj rezerv - upravený o malus (tis. Kč)

■ vývoj rezerv - běžný bez malusu (tis. Kč)

Závěr

- rizikové pojistné 2,66 ‰, tj. 5 327 Kč
- výsledná sazba stanovena na úrovni 3,016 ‰, tj. 6 032 Kč
- pozitivní vliv spoluúčasti na rezervy (až 45% za 9 let)
- „negativní“ vliv bonus/malus systému
- udržitelný systém

DĚKUJEME ZA POZORNOST
PROSTOR PRO VAŠE DOTAZY? 😊

